

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง และยังสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข อีกทั้งยังสามารถเอื้อต่อการพัฒนาประเทศอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และด้วยเหตุที่โลกในปัจจุบันเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารหรือที่เราเรียกว่าโลกไร้พรมแดน การเดินทางของข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทต่าง ๆ

ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ประเทศไทยจึงมีการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคคลใน 4 ด้านอย่างสมดุลกัน คือ ด้านศติปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย ด้านสังคม (แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535)

การพัฒนาคนในชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านจิตใจและวัสดุไปพร้อม ๆ กันนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และด้านนี้ที่จะชี้วัดระดับการพัฒนาการศึกษา ได้ประการหนึ่งก็คือการที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษามาก สามารถแสดงให้ทราบถึงระดับการเป็นประเทศที่สามารถพัฒนาไปสู่ความเจริญในอนาคตได้

ในอดีต การศึกษาภาคบังคับซึ่งจัดโดยองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ประชาชน ชุมชน ห้องถูน เคยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามาแล้ว เช่นการเสียสละทรัพย์สินและแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นการก่อสร้างอาคารเรียน การพัฒนาสถานที่ การจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการคุ้มครองฯ ทัพย์สินของโรงเรียน ซึ่งการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานี้ ทำให้ประชาชนเห็นว่าโรงเรียนเป็นสมบัติของประชาชน เกิดความรัก ความหวงแหนโรงเรียนของพวง衆 การศึกษาในยุคนี้จึงได้เชื่อว่า การศึกษาประชาชน และเรียกโรงเรียนว่า “โรงเรียนประชาชน” ซึ่งหมายถึงว่า ประชาชนร่วมกันคุ้มครองฯ และจากนี้เป็นการจัดการศึกษาประชาชนนี้ ทำให้เกิดประโยชน์ในหลายด้าน นอกจากความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาโรงเรียนแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียนเป็นไปอย่างแน่นหนา ครูได้มีโอกาสสัมภาระ ช่วยเหลือชาวบ้านในทุกเรื่อง ทำให้ครูเป็นที่ยกย่องของชาวบ้าน เป็นที่ครองใจ เสื่อมใส เป็นปูชนียบุคคลของชาวบ้านอย่างแท้จริง เมื่อเกิดปัญหาด้านการเรียนของเด็ก ทั้งครูและผู้ปกครองได้ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี

(นงรคน์ ศรีพรหม. 2544 : 21-24) และการที่โรงเรียนจะพัฒนาได้ดี เกิดผลต่อการพัฒนา ตัวนักเรียน ได้อย่างแท้จริง ถ้าทุกคนทุกฝ่ายในชุมชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน รวมทั้งช่วยสนับสนุนทรัพยากรทั้งบุคคลและบุคคล (การบริหารโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา, 2540) ดังนี้ การศึกษากับสังคมย่อมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จะเห็นได้ว่า โรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้และจะส่งผลให้ความผูกพันต่องานและการมีส่วนร่วมของชุมชนมิใช่จุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หรือเฉพาะงานริบูนเริ่ง สังสรรค์เท่านั้น แต่โรงเรียนเป็นหน่วยของสังคมที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโดยมีชุมชนเป็นสิ่งแวดล้อม และการศึกษาจะดำเนินต่อไปให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น อีกทั้งการให้ชุมชนมีส่วนร่วมจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะทราบถึงความต้องการของท้องถิ่น (สัมพันธ์ อุปala. 2541 : 1-2) ซึ่งสอดคล้องกับ สมบัติ นาวีการ (2525 : 1) ที่กล่าวว่า บุทธศาสนาของการพัฒนาด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นบุทธศาสนาที่ประสบความสำเร็จ ทำให้สังคมมุ่งมั่นในการพัฒนาความดีดับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้เป็นกระบวนการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคล เพื่อใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญเพื่อการแก้ปัญหาของการบริหาร ซึ่งอยู่บนพื้นฐาน แนวความคิดการกระจายอำนาจเพื่อรับการปฏิรูปการศึกษาเพื่อกันทั้งมวล

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2545 "ได้บัญญัติการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 8(2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (2) มีการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรา 57 ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย บุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ทำให้ทราบถึงแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศไทยได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ ได้มีการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาไปสู่ท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารและจัดการศึกษาภายใน สถานศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้บุคลากรและองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจ ในการจัดการศึกษาของชุมชน

อย่างไรก็ตามแม้ว่าสถานศึกษา ชุมชน รวมถึงองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จะเลือกเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แต่ในความเป็นจริงแล้วนั้นสภาพแวดล้อมด้าน การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละท้องถิ่นยังมีความแตกต่างกัน เพราะแต่ละสถานศึกษาต่างก็มีความคาดหวัง มีความต้องการ และรูปแบบเฉพาะตนที่ต่างกัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์เขต 2 มีโรงเรียนกระจายอยู่ในเกือบทุกหมู่บ้านใน 5 อำเภอ ซึ่งมี

ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นการได้รับความร่วมมือจากชุมชนในลักษณะต่าง ๆ ก็ย่อมแตกต่างกันด้วย ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ 2 ในกิจกรรมจัดการศึกษาทั้ง 4 งาน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป เพื่อมุ่งที่จะทราบถึงข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ และปัญหาของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้ผลการวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่องานบริหารการศึกษาในส่วนของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนมากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ 2 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา สภาพทั่วไปและภูมิหลัง
3. เพื่อศึกษาความคาดหวังเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ 2
4. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังในการจัดการศึกษาของประชาชนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา สภาพทั่วไปและภูมิหลัง
5. เพื่อประเมินข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ 2

**มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
สมมติฐานการวิจัย**

1. ประชาชนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ 2 มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน
2. ประชาชนของสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน
3. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในสภาพเศรษฐกิจของชุมชน และสภาพแวดล้อมของชุมชนต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน

5. ประชาชนของสถานศึกษาที่มีบุคลาคต่างกัน มีความคาดหวังในการจัดการศึกษาแต่กต่างกัน

6. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในสภาพเศรษฐกิจของชุมชน และสภาพแวดล้อมของชุมชนต่างกันมีความคาดหวังในการจัดการศึกษาแต่กต่างกัน

7. ประชาชนที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่ต่างกัน มีความคาดหวังในการจัดการศึกษาแต่กต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบการกิจงานตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ด้าน (พระราชนิยมยุติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542) คือ

1. ด้านบริหารวิชาการ
2. ด้านบริหารงบประมาณ
3. ด้านบริหารงานบุคคล
4. ด้านบริหารงานทั่วไป

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่

1.1.1 ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ได้แก่ อําเภอหนองกุงศรี อําเภอท่าคันโถ อําเภอห้วยเม็ก อําเภอยางตลาด และกิ่งอําเภอม่วงซัย จำนวนทั้งสิ้น 36,903 คน

1.1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ได้แก่ อําเภอหนองกุงศรี อําเภอท่าคันโถ อําเภอห้วยเม็ก อําเภอยางตลาด และกิ่งอําเภอม่วงซัย จำนวนทั้งสิ้น 1,776 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- 1.2.1 ประชาชนที่มีภูมิคุณภาพอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์เขต 2 จำนวน 381 คน
- 1.2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์เขต 2 จำนวน 160 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 สภาพทั่วไป

1. ลักษณะสภาพเศรษฐกิจของชุมชน

1.1 เศรษฐกิจดี

1.2 เศรษฐกิจปานกลาง

1.3 เศรษฐกิจฝืดเคือง

2. ลักษณะสภาพแวดล้อมของชุมชน

2.1 ชุมชนในเขตเมือง

2.2 ชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท

2.3 ชุมชนชนบท

2.1.2 ภูมิหลัง

1. เพศ

2. อายุ

3. วุฒิการศึกษา

2.1.2.4 อาชีพ

2.1.2.5 รายได้

**มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY**

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนใน การกิจงาน 4 งานของสถานศึกษา

2.2.1 ค้านบริหารวิชาการ

2.2.2 ค้านบริหารงานประมาณ

2.2.3 ค้านบริหารงานบุคคล

2.2.4 ค้านบริหารงานทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชน หมายถึง การเข้าร่วมในกิจกรรม อันเกี่ยวกับการศึกษาในสถานศึกษา จากประชาชนในชุมชนโดยตรง เช่น ผู้ปกครองนักเรียน ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน เป็นต้น

2. ประชาชน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสถานศึกษาที่จัด การศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ เขต 2 ปีการศึกษา 2547 และผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งหมายถึง บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา หรือผู้ที่ดูแลนักเรียน อาศัยอยู่ด้วยเป็นประจำ

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการที่ได้รับคัดเลือกเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ เขต 2 ปีการศึกษา 2547 ดังนี้

3.1 ผู้แทนครุ หมายถึง ข้าราชการครุภูมิที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ให้ปฏิบัติหน้าที่ครุผู้สอนและได้รับคัดเลือกเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ เขต 2 ปีการศึกษา 2547

3.2 ผู้แทนองค์กรชุมชน หมายถึง ผู้แทนชุมชน สมาคมมุสลิม องค์กรเอกชน หรือกลุ่มนบุคคลอื่นใด ที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะและมีทั้งอยู่ในเขตบริการสถานศึกษานั้น และได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ เขต 2 ปีการศึกษา 2547

3.3 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ผู้แทนของเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่นและได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ เขต 2 ปีการศึกษา 2547

3.4 ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้นำทางศาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิปัญญาไทยในท้องถิ่น ข้าราชการบำนาญ ข้าราชการอิณนокสังกัดสถานศึกษา พนักงานของรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นของรัฐ เจ้าของหรือผู้บริหารสถานประกอบการทั้งในและนอกเขตสถานศึกษา และได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ เขต 2 ปีการศึกษา 2547

3.5 ผู้แทนผู้ปกครอง หมายถึง ผู้แทนของผู้มีรายชื่อเป็นผู้ปกครองตามทะเบียนของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น และได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2547

3.6 ผู้แทนศิษย์เก่า หมายถึง ผู้แทนของสมาคมศิษย์เก่า ชุมชนศิษย์เก่าหรือบุคลกรที่เคยศึกษาจากสถานศึกษานั้น และได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2547

3.7 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ หมายถึง ผู้แทนขององค์กรทางศาสนาทุกศาสนา และได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2547

3.8 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานการศึกษาขึ้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ให้ปฏิบัติหน้าที่บริหารสถานศึกษาและให้ดำรงตำแหน่งกรรมการและเลขานุการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2547

4. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ปกครองตามทะเบียนของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น และได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

5. การกิจงานตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน หมายถึง บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการ 4 ด้าน คือ

5.1 ด้านบริหารวิชาการ หมายถึง การกิจงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร การจัดหาวัสดุสื่อการเรียนการสอน สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครุการวัดผลประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

5.2 ด้านบริหารงบประมาณ หมายถึง การกิจงานเกี่ยวกับงานการเงินของสถานศึกษาทุกประเภท ตั้งแต่การจัดทำงบประมาณ จัดสรร ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้งบประมาณ ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ รวมถึงการระดมทรัพยากรและการลงทุน

เพื่อการศึกษา และการบริการพัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษา

5.3 ด้านบริหารงานบุคคล หมายถึง การกิจงานเกี่ยวกับการจัดการค้านบุคลากรของสถานศึกษา ได้แก่ ครู คณบุรุษ ให้ปฏิบัติหน้าที่ ได้อ่ายมีประสิทธิภาพ พัฒนาบุคลากร การบำรุงรักษาและจัดสวัสดิการให้บุคลากรอยู่ได้อ่ายมีความสุข ตลอดจนการลงทะเบียนหรือค่านิยมการทางวินัยแก่บุคคลที่มีความผิด หรือปฏิบัติหน้าที่ด้อยประสิทธิภาพ

5.4 ด้านบริหารงานทั่วไป หมายถึง การกิจงานเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนหรือเกี่ยวกับนักเรียน อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การพัฒนาเครือข่ายชุมชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา โดยให้ชุมชนหรือบุคคล ในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ช่วยพัฒนาสถานศึกษาและสถานศึกษาได้ให้บริการแก่ชุมชน

6. สภาพทั่วไป หมายถึง สภาพโดยทั่วไปของชุมชนที่ประชาชนอาศัยอยู่ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจของชุมชน และลักษณะสภาพแวดล้อมของชุมชน

7. สภาพเศรษฐกิจของชุมชน หมายถึง สภาพโดยรวมทางของเศรษฐกิจของชุมชนที่ ประชาชนอาศัยอยู่ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจดี ปานกลาง และฝืดเคือง

8. ลักษณะสภาพแวดล้อมของชุมชน หมายถึง ลักษณะหรือรูปแบบของชุมชน ที่คาดว่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชน จำแนกเป็น

8.1 ชุมชนเมือง คือ ชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล

8.2 ชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท คือ ชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาล

8.3 ชุมชนชนบท คือ ชุมชนที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล

9. ภูมิหลัง หมายถึง สิ่งที่มีอثرดินของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา ในเขตพื้นที่ การศึกษาภาพลักษณ์เขต 2 สำหรับผู้บริหารเพื่อนำไปพิจารณากำหนดนโยบายและวางแผน ในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

2. ได้ทราบข้อมูลความคาดหวัง และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนา แก้ไขปัญหาและอุปสรรค